

С Т А Н О В И Щ Е

Върху дисертационния труд на тема : „ДИНАМИКА НА САТИРИЧНИТЕ ПОХВАТИ В БЪЛГАРСКИЯ ПЕРИОДИЧЕН ПЕЧАТ ПРЕДИ И СЛЕД 1989 Г.”

Представен от – докторант **Ивайло Диманов** Катедра „Медии и обществени комуникации“ – УНСС за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки докторантска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (медии и комуникации)

Научен ръководител: **проф. д.н. Любомир Стойков**

От член на научно жури: **проф. д-р Петко Тодоров Тодоров**, според заповед на Зам. - ректора на УНСС № 527/11.03.2022 г.

I. Представяне на докторанта

Роден е на 6 март 1956 г. в София. Завършил е висше филологическо образование през 1982 г. Работи като журналист, във в. „Пулс“, в. Земя, СБЖ. Автор е на 9 стихосбирки и 2 книги проза. Познато име от стотици публицистични статии в сферата на културната журналистика и литературни и театрални рецензии. Негови стихове са преведени на английски, френски, немски, италиански, руски и турски език. Изнасял е концерти в повече от 20 страни на три континента. Носител на десетки национални и международни литературни награди.

II. Характеристика на дисертационния труд

В структурно отношение дисертационният труд е разработен в класическа **четириизвенна структура** - увод, четири глави, заключение. Общият обем е 221 стандартни страници. В това число - списък с 145 броя използвана литература и източници на български - 90 и английски език - 55, подробни бележки и приложение.

Изследваният проблем в дисертационния труд е значим, интересен и особено актуален, защото третира сериозните промени, настъпващи в обществото в годините на преход у нас и нарастващата роля и отговорност на медиите и литературата в този процес. Както отбелязва автора: „Настоящият труд има амбицията да покаже значението на медийния смях за социалното здраве на българското общество. В него се анализират теоретични и практически проблеми в съвременния хумористичен печат. В контекста на модерната полемика се интерпретират важни възгледи на чуждестранни и български автори за отношението хумор – власт, медии – идентичност, сатира – цензура и др“

В дисертацията:

Обект на проучване е хумористичния печат в България преди и след 10.11.1989 г.

Ограниченията на разработката са от времеви и териториален характер. а медиите като фактор за формиране на обществено мнение на нетърпимост срещу корупцията .

Предмет на изследването са сатиричните похвати и техните динамични трансформации в медийния хумор в хода на демократичния преход. Взаимната обусловеност между различни фактори, които благоприятстват или възпрепятстват процеса на медийната комуникация за формиране на обществено мнение .

Целта на дисертационния труд е чрез анализ на динамиката на сатиричните похвати в българския периодичен печат преди и след 1989 година да се структурират и изведат принципите и закономерностите на медийния хумор в България в контекста на свободата на словото и демокрацията.

Разработката прави дискурсивен анализ на семантиката на хумористичния и сатиричния текст в печата и проследява функционално-

комуникативният ефект на сатиричния печат преди и след промените. За осъществяването на тези амбициозни цели в хода на изследването са формулирани и изпълнени конкретни задачи.

Методологична база на изследването се явяват общо научните принципи в изучаването на медийни явления – диалектически, конкретно-исторически, системен анализ, както и изследванията в европейска и българска научна литература посветени на темата. Използвани са методите за набиране и анализ на статистическа информация, индукция и дедукция, ретроспективен и прогностичен анализ, както и собствен анкетен методологичен подход и метода на дълбочините интервюта.

III. Постижения на дисертационния труд

Общото ми заключение в становището, като член научно жури, е: докторантът е разработил дисертация, която има ясно формулиран проблем, цел и задачи, предполагащи научно изследване; дисертацията е доказателство, че Ивайло Диманов познава научната литература и научните постижения в тази научна област, в основни линии е открил нерешените или частично решени проблеми, систематизирал и осмислил съществуващите тези и в повечето случаи е заел аргументирана позиция, правилно е интерпретирал резултатите от научното изследване, оформил ги е и ги е представила разбираемо, логично и прецизно. За пръв път в българската наука е направен комплексен анализ на динамиката на сатиричните похвати в периодичния печат в контекста на неговата социална значимост, свободата на словото и гражданските права. Тук заслужава да се отбележи и ролята на научния ръководител проф. Любомир Стойков за избора на темата и извеждането и до ярко защитена теза.

Изследователската цел е постигната в разработените четири глави, изводите са отразени в заключението. Много от интерпретациите, изводите и препоръките са ценни и значими. Те са дело на автора.

Представеният труд доказва уменията на автора научно да анализира изследваните проблемни зони. Разработката се отличава със **задълбоченост, логичност и прецизност** при посочване на използваните източници, подробно описани в приложените бележки.

Методите, които са използвани са: Анализ и синтез на теоретични източници, изследвания, проучвания и доклади на водещи международни

изследователски институти; Наблюдение на основните информационни източници, изкушени от проблемите на хумора и сатирата, както и специализираната научна литература; Сравнителен анализ на българските хумористични издания, страници за хумор и сатира, притурки и публикации в социалната мрежа; Анкетно проучване за читателските нагласи, което има за цел да обобщи техните интереси в изследваната област – кои най-често четат и харесват и колко време отделят на хумора в печатните медии, какво съдържание най-често потребяват, кои теми и жанрове следят най-често и т.н.; Разработване на авторски алгоритъм за управление на динамичните процеси в медийния хумор, изграден на базата на добрите и лошите практики, които са изследвани.

Приносните елементи в теоретико-изследователски и приложен аспект могат ясно да се формулират. Те са достатъчни за образователната и научна степен „доктор”.

Дисертационният труд е в завършен вид, отговаря на високите изисквания за съчетаване на теория, практически изследвания и произтичащи от това изводи. Бележките ми не могат да омаловажат несъмнените достойнства на изследването.

IV. Критични бележки и препоръки

Докторантът прецизно и отговорно е изпълнил дадените препоръки в катедрените обсъждания в процеса на подготовката на дисертационния труд и при вътрешната защита.

По категорично заслужават да се изследват причините за тъжния извод: „хуморът и сатирата в днешното медийно пространство са с атрофирани социални функции и обществена значимост“. Това би могло да стане за сметка на общите описания на медийната и комуникационна теория.

Задължително считам издаването в монография на дисертационния труд, за да се запълни една празнина в литературните и медийни изследвания и за да получат читателите яркият и емоционален, журналистически обогатен труд на автора, които в дисертацията показват неговата съпричастност и изживяване на третираната тематика. С един предговор от научния ръководител проф. Любомир Стойков би се получило чудесно издание.

V. Заключение

Оценявам положително докторския труд на Ивайло Диманов и считам, че той представлява **оригинален, авторски принос в изследванията на българската медийна и литературна практика.**

Въз основа гореизложеното по отношение на съдържателното и **комплексното оценяване** на дисертационния труд, мога да обобщя, че:

- Докторантът е формулирал **ясно теза, цел и задачи на разработката.** Използвани са **адекватни подходи и методи на научно изследване.**
- Дисертационният труд **съдържа резултати,** които потвърждават формулираната от автора теза и представляват **научно-приложни приноси** в областта на българската журналистика.

В заключение, изразявам категорично **положително становище** по качествата на дисертационния труд и считам, че той има завършен характер, изпълнява препоръчителните научни и наукометрични изисквания и ще гласувам на **публичната защита** пред научното жури за придобиване на **образователната и научна степен “доктор”** в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки - докторска програма “Организация и управление извън сферата на материалното производство“ (медии и комуникации).

При публичната защита предлагам докторантът да отговори на следния въпрос: Аналогиите и сюжетните съвпадения с публикации от 20-те и 30-те години на миналия век на автори като Райко Алексиев, Тома Измерлиев, Христо Смирненски, Стоян Михайловски и др. със съвременни автори, дават ли основание да търсим съвпадения и с политико-икономическото състояние на тогавашна и днешна България?

26.04.2022 г.

Член на научно жури:

проф. д-р Петко Тодоров